

τέπειτα εποχήν - την εποχήν του σιδήρου, παρόλο που η Κύπρος σ' αυτήν την περίοδον γνώρισε την ισχύν των Φοινίκων, των Ασσυρίων, των Αιγυπτίων και των Περσών. Όμως τίποτε δεν άλλαξε εις την νήσον και η Κύπρος διετήρησε την ιδιικήν της προσωπικότητα, τα δικά της ήθη και έθιμα και τον δικόν της τρόπον ζωής. Η πλέον αξιόλογος καμπή εις την ιστορίαν της Κύπρου κατά την διάρκειαν της εποχής αυτής ήτο εκείνη της βασιλείας του Ευαγόρου του Α' (410-374 π.Χ.) όταν επεξέτεινε την βασιλείαν του εις ολόκληρον την νήσον και εξησφάλισε την αναγνώρισιν του από τον βασιλέα των Περσών. Μετά από την μάχην της Ισσού η Κύπρος με μέγαν ενθουσιασμόν δέχθηκε την επικράτησιν του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Εις την Ελληνιστικήν εποχήν που ακολούθησε γνώρισε ανύψωσιν των γραμμάτων και του πολιτισμού της ανάμεσα στην επικράτειαν των Πτολεμαίων. Όμως η Ελληνιστική εποχή δεν κράτησε πολύ. Ακολούθησε κι αυτή τον νόμον της φθοράς και του τέλους για να δώσει την θέσιν της εις τους Ρωμαίους. Κάτω από την Ρωμαϊκήν κυριαρχίαν δεχθήκαμε τον Χριστιανισμόν μεταξύ των πρώτων Ευρωπαϊκών χωρών και ακολούθησαμε τον δύσκολον αγώνα της επιβίωσής μας. Με το σχίσμα

της Ρωμαϊκής Αυτοκρατίας μπήκαμε στην σκέπη των Βυζαντινών και κτίσαμε εκκλησίες, μοναστήρια και κάστρα που σώζονται μέχρι σήμερα. Κατά την διάρκειαν της Βυζαντινής εποχής δεχθήκαμε τις επιδρομές των Σαρακηνών και τον 12ον αιώνα δεχθήκαμε τις «επισκέψεις» των σταυροφόρων. Αυτοί μάς πύλησαν στους Φράγκους τους οποίους διεδέχθησαν αργότερα οι Ενετοί. Και από τους δυο κληρονομήσαμε πολλά κάστρα και μεγαλοπρεπείς ναούς, τα τείχη της Λευκωσίας και της Αμμοχώστου όλα έργα μεγάλης αρχιτεκτονικής τέχνης. Κατά το έτος 1570 ακολούθησε η Οθωμανική κυριαρχία η οποία κράτησε μέχρι το 1878. Αργότερα την Κύπρον την πήραν οι Άγγλοι για να κερδίσουμε τους καρπούς της ανεξαρτησίας μας το 1960. Όμως η πολυτάραχος ιστορία της Κύπρου συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Ποιός ξέρει; Ίσως να είναι αυτή η πολυτάραχος ιστορία που άφησε εις τους Κυπρίους τα σημερινά τους χαρίσματα - Φιλόξενοι, εργατικοί, υπομονητικοί και υπεράνω όλων αισιόδοξοι. Με αυτά τα προτερήματα οι Κύπριοι συνεχίζουν το δυσκολοπέραστο δρόμάκι του πεπρωμένου τους.

A. M. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ

Υποθήκη Γρηγόρη Αυξεντίου

Όμως εμείς δεν πρέπει
τα χέρια να σταυρώσουμε!
ούτε στις κλαίουσες,
δακρυροούσες πάντα, ανάερες ιτιές
τις λύρες να κρεμάσουμε
θρηνώντας χωρίς δάκρυα γι' αυτήν
που πια δεν θα ξανάρθει
στην έρημη ζωή μας!

Μα το δαυλό και το ντουφέκι ξαναδράχνοντας
να ξαναζωντανέψουμε του Μαχαιρά
της Βάβλας και του Λιοπετρίου
τον όμορφο το θρύλο.

Και κείνη θα ξανάρθει.

Λευκωσία, Δεκέβρης 1979

ΠΕΤΡΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ